

Utbildningsdepartementet

Datum
240126

Diarienummer
Ä 2023-3561

Remissvar - Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Myndigheten har en särskild roll i att främja ett aktivt och hållbart utvecklingsarbete i regionerna och en sammanhållen landsbygdspolitik. Vi är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion och för frågor inom turism och besöksnäring.

Tillväxtverket ska verka för att regeringens mål för näringspolitiken respektive den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitikerna uppnås. Vårt arbete syftar till att stärka sambanden mellan näringslivsutveckling, samhällsplanering och hållbar regional utveckling. Tillväxtverket är förvaltande myndighet för Regionalfonden och har en växande roll inom industripolitik samt kompetens om finansieringsinstrument. Myndigheten har såväl verktyg som förmåga att sprida resultat och kunskap från forskning och innovationer till företag i hela landet.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

- Tillväxtverket stödjer utredningens förslag. Vi anser dock att utredningen saknar en samlad bild av forsknings- och innovationssystemet. Utredningen fokuserar på den del av systemet som berör forskningsfinansiärerna. Då utredningen inte omfattar eller synliggör hela forsknings- och innovationssystemet är det svårt att bedöma vilka konsekvenser utredningens förslag får. Framförallt gäller detta ansvars- och rollfördelning och det territoriella perspektivet som inte beaktas i den utsträckning som behövs. För att synliggöra hur förändringarna enligt utredningens förslag kan påverka övriga aktörer hade utredningen därför behövt ge en mer heltäckande bild där även övriga delar av finansieringssystemet beskrivs.
- Det är i utredningens förslag inte heller tydligt hur förändringarna som föreslås påverkar möjligheterna till synergier med den forsknings- och

innovationsfinansiering som sker via det nuvarande upplägget i Sverige avseende arbetet med bland annat den Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation

I utredningen saknas en samlad bild av forsknings- och innovationssystemet i sin helhet. Utredningen fokuserar på den del av systemet som berör forskningsfinansiärerna. Andra väsentliga delar av systemet lämnas helt eller delvis utan en närmare genomgång. Utredningen hade därför gynnats av en mer heltäckande bild där även övriga delar av finansiering av forskning och innovation beskrivs. Detta för att synliggöra konsekvenserna av utredningens förslag för hela forsknings- och innovationssystemet. Vidare är det i utredningens förslag oklart hur ansvars- och rollfördelning som föreslås kommer att se ut. Exempelvis kommer arbetsuppgifter för Innovationsmyndigheten överlappa med andra myndigheters kompetenser, ansvar och uppgifter, bland annat Tillväxtverkets, vilket riskerar att skapa en otydlighet kring roller och ansvarsfördelningar. Bland annat föreslås att Innovationsmyndigheten ska ha ansvar och uppgifter som till exempel policylabb, regulatoriska sandlådor och demonstrationsprojekt som kan anses vara av mer företagsnära karaktär.

Det är i utredningens förslag inte uppenbart hur förändringarna som föreslås förhåller sig gällande forskningsfinansiärer och EU:s strukturfonder. Tillväxtverket fördelar under perioden 2021-2027 9,4 miljarder kronor till projekt som ska leda till investeringar i hållbar utveckling och sysselsättning i hela Sverige genom bland annat Regionalfonden och Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. Av dessa ska cirka 2,5 miljarder kronor gå till forskning och innovation. För att utveckla stora strategiska satsningar är det viktigt att finansiering från såväl forskningsmyndigheterna som Regionalfonden interagerar och ligger i linje med nationella och regionala prioriteringar för forskning och innovation.

Beslut i detta ärende har fattats av stabschef Lars Wikström. Olle Grünwald har varit föredragande. I handläggningen av ärendet har enhetschef Karolina Windell, Federica Calidoni, Cecilia Johansson deltagit.

Lars Wikström

Olle Grünwald